

ZA ZDRAVNIKE

Magistralni pripravki

Predpisovanje

maj 10

Ko dermatolog predpiše magistralni pripravek

Ko se dermatolog odloča o predpisovanju magistralnega pripravka, se lahko pri tem seveda opre na veljavno farmakopejo. Na podlagi predpisov, navedenih v farmakopeji, farmacevt pripravi standardni izdelek. Druga možnost je dermatologovo iskanje priprave nekega zdravilnega pripravka na podlagi njegovih želja. Osnovni pogoj za izdelavo takšnega pripravka je dermatologovo poznavanje osnovnih podlag in aktivnih snovi oziroma osnovnih tehnoloških načel.

Ključni sta dve vprašanji:

- ali bo pripravek možno narediti tako, da bo stabilen in v želeni obliki ter
- ali bo aktivna snov lahko iz pripravka »izstopila« in prodrla v kožo?

Žal pa moramo priznati, da smo dermatologi na tem področju dandanes nezadostno izobraženi in prav zato je naša možnost uspešne komunikacije s farmacevtom tehnologom ohromljena. Prav tako pri svojem delu ugotavljamo, da zainteresiranost farmacevtov za izdelovanje magistralnih pripravkov ni prav velika. Med specialističnim študijem dermatovenerologije nam v Sloveniji prav gotovo primanjkuje tovrstnega izobraževanja. Morda bi bila rešitev takšnih zadreg organiziranje krajših tečajev za dermatologe

s strani laboratorijev, ki se ukvarjajo z izdelavo magistralnih in galenskih pripravkov. Takšna izobraževanja bi seveda morala biti dvosmerna.

Naj se omejimo na osnovne oblike topikalnih zdravil, kot so kreme in mazila. Glavno orožje dermatologa je v tem smislu kakovostna ambifilna podlaga, podlaga, ki lahko vase prejme tako hidrofilne kot tudi lipofilne snovi.

Kreme so v osnovi emulzije, in sicer dveh vrst: emulzije vode v olju (V/O) ali olja v vodi (O/V) – prve so bolj mastne. Ko se odločimo za vgraditev zdravilne snovi v ambifilno podlago, potrebujemo osnovni podatek o tem, kolikšna je kapaciteta podlage za lipofilno in kolikšna za hidrofilno komponento. Drugače povedano, vedeti moramo, koliko vode lahko prejme 100 g podlage, da se pri tem posamezne faze ne izločijo.

Kakovostna podlaga vsebuje približno enako moč absorpcije lipo- in hidrosolubilnih snovi, obenem je stabilna in vsebuje manj za kožo potencialno škodljivih spojin, kot so različni emulgatorji.

Če bi dermatolog predpisal kremo z recimo 5% uree v ambifilni podlagi, bi receptu moral dodati ureo in tudi vodo – od količine vode bo namreč odvisna konsistenca končnega pripravka.

Lexarna
Po vaši meri.

blagovna znamka podjetja **lex**

Lex d.o.o.

Vanganelška c. 26 • SI-6000 Koper
tel.: +386 5 625 18 10 • fax: +386 5 625 18 12
www.lex.si • www.lexarna.si

Če ima na primer farmacevt pred seboj na receptu predpisanih 40 g vode na 100 g podlage, pri tem pa podlaga lahko absorbira le 30 g vode, tega pripravka seveda ne more pripraviti tako, da bi bil uporaben.

Dermatolog mora vedeti tudi, katera je največja možna koncentracija določene aktivne snovi, ki je še lahko stabilno vgrajena v pripravek. To je odvisno tako od same snovi kakor tudi od podlage.

Osnovne smernice lahko na vsak način dobimo v farmakopeji. Dodatna navodila lahko prejmemo tudi od proizvajalca surovin oziroma od farmacevtskega tehnologa.

V tem smislu so ambifilne podlage res mogočno sredstvo v rokah dermatologa. Žal pa jih v praksi premalo uporabljamo. V takšne podlage lahko vgradimo različne antibiotike (npr. metronidazol), retinoide (tretinoin), keratolitike (salicilna kislina), humektane (urea, mlečna kislina) ali katrane. Slednje smo

neupravičeno pozabili in jih zelo redko uporabljamo, čeprav so zelo učinkovita protivnetna zdravila z redkimi stranskimi učinki. Za dermatologa, ki se odloči, da bo pri svojem delu predpisoval magistralne pripravke, je najboljša rešitev, da poišče farmacevtski laboratorij in se farmacevtom, s katerimi bo v bodoče sodeloval, predstavi. Tako bo komunikacija učinkovitejša, manjše bo število napak, hkrati pa bo lahko dermatolog vplival tudi na razpoložljivost aktivnih snovi in podlag oziroma oblik pripravkov, ki bi jih želel predpisovati svojim bolnikom.

Iz vseh zgoraj navedenih razlogov menimo, da so aktivnosti na področju popularizacije magistralne recepture dobrodošle in upamo, da bomo lahko na ta način skupaj povečali priljubljenost magistralnih izdelkov, njihovo kakovost, razpoložljivost in raznovrstnost, kar bo predvsem namenjeno dobrobiti naših pacientov.

mag. Metka Adamič, dr.med.
spec. dermatovenerologije

VI. tradicionalni Kogojevi dnevi

V petek, 7.5.2010, so v Hotelu Mons v Ljubljani potekali VI. tradicionalni Kogojevi dnevi. Različne in zanimive teme so v hotel nad obvoznico prestolnice privabile preko 70 slovenskih dermatovenerologov in zdravnikov splošne prakse.

Na rastavnem prostoru Lexarne, ki je med obiskovalci požel veliko zanimanja, smo tokrat predstavljali predvsem našo paleto mazilnih podlag primernih za različne tipologije kože.

Tudi pri nas se vse bolj uveljavlja miselnost, da smo ljudje edinstveni in kot taki potrebujemo individualen pristop pri zdravljenju in negi našega telesa. Ta miselnost in ostale vrednote magistralnega pripravka so naše osnovno vodilo.

Kogojevi dnevi so sicer tokrat potekali le en dan a zaradi tega toliko bolj intenzivno.

Do naslednjč, vas lepo pozdravljamo.

Ekipa Lexarne.

Želimo si, da bi informacije o magistralnih pripravkih postale nepogrešljive pri vašem delu, zato bomo veseli neposrednega odziva in spoštljivo upoštevali vaše želje in potrebe za izboljšavo tega delovnega orodja. Pišite nam na naslov zdravnik@lexarna.si.

Za konec naj vam le še obljubimo, da je naš edini cilj vas navduševati z dobrimi idejami ter ostati vedno aktualni. Informacije o magistralnih pripravkih bodo tako postale vaš novi sodelavec, na katerega se lahko vedno zanesete!

Ekipa Lexarne